

Наталія Іванова,

канд. іст. наук, заввідділу НЮБ,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,

Валерій Горовий,

д-р іст. наук, проф., заст. гендиректора,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,
Україна, Київ

ІНФОРМАЦІЙНА ОСНОВА СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ: ОРІЄНТИРИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

У статті розглянуто основні принципи збагачення важливої складової національної інформаційної основи суспільного розвитку – бібліотечних фондів в умовах глобальної інформатизації. Зокрема, увагу приділено питанням важливості врахування основних трендів розвитку суспільства в процесі формування необхідного інформаційного ресурсу для забезпечення еволюції націй в умовах посилення глобалізаційних процесів.

Ключові слова: глобалізація, інформаційне суспільство, тренди суспільного розвитку, інформаційна основа суспільних перетворень, фонди бібліотек, євроорієнтація.

Глобальна інформатизація обумовлює доступ до інформаційних ресурсів та можливості власного інфотворення для зростаючого числа членів суспільства, які реалізують свої можливості для самовиявлення і продукують всезростаючі обсяги інформації. Це стрімке збільшення обсягу інформації, насамперед електронної, робить неможливим для бібліотек комплектування всією новою інформацією. Перед бібліотечною спільнотою постало питання вироблення нових методик комплектування в умовах розвитку інформаційного суспільства. Ця проблема розглядалася в роботах І. Давидової, пов'язаних з активізацією діяльності бібліотек у нових умовах, використанням їхнього ресурсу в умовах ринкових перетворень; Р. Мотульського при розгляді питань загального бібліотекознавства; Г. Швецової-Водки при вивченні книжкової справи в системі інформаційних комунікацій; творчого колективу наукових працівників НБУВ під керівництвом академіка О. Онищенка при розгляді електронних ресурсів бібліотек у піднесенні інтелектуального і духовного потенціалу українського суспільства та ін.

При цьому набуває практичного значення проблема орієнтації бібліотечних установ у зростаючих масивах нової інформації, насамперед електронної, і необхідності відбору до власних фондів із загального розмаю передусім інформації, потрібної для національного поступу. Це прямо пов'язане з проблемою розвитку націй в умовах посилення глобалізаційних процесів.

Сьогодні для нас знову набуває актуальності ідея В. І. Вернадського про «державне об'єднання зусиль людства» [1, с. 84] в його застосуванні до національного розвитку в умовах глобалізації. Це обумовлено наступним:

– у процесі утвердження глобальної інформатизації зростаюча кількість людей використовує створені можливості для самореалізації, беручи участь у інфотворенні, розвиваючи творчі здібності при посередництві інфосфери, сприяючи піднесенню творчого потенціалу суспільства;

– сучасна держава стає організатором суспільного поступу на новому технологічному рівні, пов'язаному з розвитком і проникненням в усі сфери життя електронних інформаційних технологій, визначення і забезпечення актуальних напрямів розвитку нашого суспільства, його участі в міжнародному співробітництві в умовах глобалізаційних трансформацій всієї системи міжнародних відносин;

– національний розвиток в умовах глобалізації потребує забезпечення ефективного використання національних інформаційних ресурсів, їх постійного збагачення шляхом акумуляції необхідних суспільству ресурсів глобального інформаційного простору та інформаційних продуктів вітчизняного інфотворення бібліотеками та іншими сучасними інформаційними центрами, що є джерелами інформаційного забезпечення розвитку суспільства.

У комплектуванні новими ресурсами бібліотек, що в новому суспільстві мають активізувати ефективне використання суспільно значущої інформації, набуває особливої ваги врахування основних трендів розвитку українського суспільства. Відповідно до визначених суспільством трендів розвитку фонди бібліотек повинні мати необхідний інформаційний ресурс для забезпечення еволюції суспільства в цих напрямках.

Передусім у планах комплектування новою інформацією має бути передбачено, що український вектор культурно-інформаційного розвитку більшою мірою зорієнтований саме на західноєвропейський напрям розвитку. Засвоєння європейських особливостей демократичного устрою суспільства відбувається сьогодні в процесі трудової міграції громадян

України на Захід, встановлення безвізу для громадян нашої країни з країнами ЄС. Все це, разом з технічним переоснащенням, сприяло утвердженню інформаційної культури нового суспільства в Україні за зразками суспільної організації Західної Європи.

Європейський Союз став інтеграційним інструментом для всієї Європи, що вирішує проблеми соціально-політичної, економічної, культурної трансформації, пов'язані з якісно новим етапом цивілізаційного розвитку – утвердженням інформаційного суспільства. Сьогодні знання та інформація в основі євротрендів стали визначальним стратегічним ресурсом для розвитку інформаційного суспільства, що успішно долає все нові й нові виклики сучасності. ЄС використовує факт появи нових координаційних важелів, обумовлених розвитком технологічних можливостей глобальної інформатизації, для прискорення процесів утвердження принципів функціонування нового суспільства на глобальному та регіональному рівнях.

Для України вкрай важливо тримати на пульсі усі інтеграційні тенденції процесу глобалізації, що має забезпечити рівноправність у міжнародному співробітництві в глобальному світовому просторі. Процеси входження в інформаційне суспільство країн Заходу, як показує час, є в комплексі найбільш переконливими, найближчими за принципами своєї організації, за впливами культурної традиції розвитку відповідниками політичних трендів розвитку для усвідомлення громадянами України порівняно з орієнтирами в інших регіонах світу. За таких обставин орієнтація на Євросоюз з метою вступу до нього стає цілком логічним прагненням більшості українців, про що свідчать результати соціологічних досліджень [2, 3].

При відборі інформації для збагачення фондів бібліотек варто враховувати орієнтаційні особливості переважної більшості українців, що сформувались протягом останніх десятиріч. Вони сприяли закріпленню європейської культурно-інформаційної специфіки розвитку інформаційного суспільства в Україні. З часу створення нової української держави в процес цього закріплення було вкладено значний інтелектуальний потенціал, що надав культурно-інформаційній орієнтації України суттєвої стабільності. Однак слід зауважити, що тенденція до євроорієнтації, що тісно пов'язана з впровадженням технологій інформаційного суспільства в практику суспільного розвитку в Україні, останнім часом у свідомості певної частини українців послабилась у зв'язку з невдалою організацією вирішення практичних завдань з її реалізації.

Це обумовлено, по-перше, тим, що реалії сучасного суспільного життя в багатьох своїх аспектах не відповідають сподіванням учасників

Майдану Гідності. Адже «...Майдан 2013–2014 був саме Євромайданом, і зрештою його ідеали перемогли...І саме ці нові ідеали дозволили вяснити, що не всі, хто поділяв ідеали євроорієнтації, поділяють також ідеали антикорупційної та антиолігархічної боротьби» [4]. Ця обставина призвела до ситуації, коли закладені Майданом громадянські прагнення в трендах подальшого розвитку подій не знаходили підтримки в суспільній практиці, і сьогодні набувають значення невикористаного суспільного потенціалу.

По-друге, прагнення європейськості для України – це прагнення європейського рівня життя, проте в наш час не стимулюється в середовищі українських очільників відповідний розвиток вітчизняного рівня інтелекту, інновацій та винахідництва [5].

По-третє, «європеїзація з олігархами та корупцією» призводить до культивування моральної легковажності громадян, публічного лицемірства політиків та постійного лукавства в аналізах експертів та журналістів, що стало небезпечною тенденцією в Україні, «оскільки це не просто вбиває впевненість у можливих змінах, вона вбиває здатність відрізнити добро від зла» [4].

На формування національних трендів розвитку певною мірою може впливати також азійська цивілізація. Завдячуючи насамперед таким країнам як Китай, Південна Корея та Японія, за останні десятиріччя вона також здійснила значний економічний прорив, на основі якого швидко еволюціонує надбудовна сфера. Розвивається культурний процес. Азійська цивілізація щороку збільшує свою економічну потужність, все більше розхитуючи економічне лідерство Заходу. Дійсно, підтверджується те, що економічні успіхи Китаю вивели цю країну в ранг впливових на міжнародній арені. Прогресивний розвиток Китаю в економічному відношенні до того ж не дає сьогодні жодних підстав говорити про перевагу Заходу в цій сфері. Останнє веде до вирівнювання економік Західної та Східної цивілізацій, що, у свою чергу, позбавляє Захід економічного чинника на користь своєї гегемонії в глобальному світі. Наочним свідченням сьогоднішньої міцності та інтеграції китайської економіки в загальносвітове осереддя є засилля різноманітних товарів китайського виробництва на західних споживчих ринках.

В умовах сучасної глобалізації інформаційні комунікації приносять відомості і про здобутки, і про невдалі варіанти вирішення суспільних проблем, і про явно деструктивні для обраного напрямку розвитку рішення. І всі ці явища потребують свідомого аналізу з точки зору національних інтересів, при адаптації нового міжнародного досвіду суспільних

перетворень до практики сучасного національного розвитку. Інноваційні рішення можуть бути використаними у формуванні українських національних трендів розвитку, еволюції українського суспільства. І це має бути відображено в постійно оновлюваних інформаційних ресурсах розвитку.

Перспективи сучасного національного поступу України суттєвою мірою пов'язані із використанням всієї сукупності наявних ресурсів, у тому числі й соціально-психологічних, вивченням і ефективним використанням ментальних особливостей українців у міжнародному поділі праці, в міжнародному інформаційному виробництві. Враховуючи сучасні тенденції розвитку глобалізації, вже сьогодні можна чіткіше визначити основні напрями можливої спеціалізації нашої країни в міжнародному розподілі праці, зробити їх пріоритетними в подальшому розвитку, налагоджувати механізми ефективного використання культурних надбань, традицій минулих поколінь, ментальних характеристик у вирішенні актуальних проблем сьогодення.

Слід враховувати, що в майбутньому нашої цивілізації життєздатними залишатимуться лише ті нації, результати діяльності яких будуть корисними в загальносуспільному розвитку, вектори еволюції яких відповідатимуть загальносуспільним.

По-перше, вони мають вкладати свою частку в поступ загальноцивілізаційної інформаційної основи розвитку, а для цього треба розробити конкурентоздатні механізми творення нової і використання наявної інформації, розвинути систему підготовки відповідних спеціалістів, удосконалювати різноманітні форми залучення якомога більшого числа представників цієї людської спільності до процесу інфотворення.

По-друге, використовуючи наявні можливості нації і держави, відповідний міжнародний досвід, необхідно виробити ефективну систему можливих і потрібних заходів інформаційної безпеки, нейтралізації проявів інформаційної агресії, спрямованих на нівелювання національної своєрідності, олігархічне домінування «інформаційно багатих» і руйнування автентичних культур народів, нівелювання їх національної своєрідності.

Ще один аргумент на користь позитивної перспективи збереження і прогресу трендів сучасного розвитку з використанням національних здобутків у всіх сферах суспільної діяльності полягає, очевидно, в самій логіці прогресу людства. Перед ним постають все складніші проблеми, для вирішення яких все частіше вимагається мобілізація не лише ресурсів, які самостійно не може забезпечити навіть наймогутніша із сучасних країн, а й усього загальноцивілізаційного досвіду. Набутий за всю його

свідому історію досвід, наявні знання, надбані всіма націями і народами планети в усій їх багатогранності сприйняття і освоєння навколишньої дійсності, в загальному і є тим аргументом, який людство протиставляє викликам часу. Від зростання вагомості цього аргументу прямо залежить життєздатність тієї складної соціальної системи, в яку перетворилось людство. І «чим різноманітнішим, багатограннішим є досвід, а відповідно, інформація, в якій цей досвід зафіксований, тим стійкішою є система, тим вона є мобільнішою...» [6, с. 71]. Культурно-інформаційні тренди розвитку українського суспільства зміцнюються історично ментальною близькістю українців до європейської цивілізації, що обіцяє перспективу їх подальшого розвитку.

З огляду на багатий зміст ресурсів цієї тематики у вітчизняних бібліотечних фондах, їх кваліфіковане введення в обіг може зробити вагомий внесок у практику суспільних перетворень. З позиції сучасних інформаційних процесів ментальність можна розглядати як формування і використання усталених стереотипів світосприймання і поведінки в соціальній сфері на базі глибинного засвоєння змісту інформації про світ і суспільство. Ці стереотипи, як усталені, закріплені досвідом багатьох поколінь етносу. Еталони оцінок навколишньої дійсності та поведінки відрізняють культуру однієї спільноти від культури іншої, один етнос від іншого [7, с. 57]. Включаючись у процес загальносуспільного інформаторства, представники різних етносів збагачують сучасне інформаційне виробництво оригінальним доробком, що перебуває в постійному резонансі з досвідом попередніх поколінь.

Спільне європейське ментальне поле «являє собою дух культури, під впливом якого в суспільстві відпрацьовується певна сукупність емоційно-почуттєвих реакцій, уявлень, переживань, ціннісних орієнтацій, життєвих настанов людей, яка визначає їхнє спільне бачення світу як проекцію загального світу культури на психіку людей» [8, с. 49]. Таке бачення, відчуття спорідненості сприяє мобілізації творчого потенціалу людей на вирішення актуальних, відповідних вимогам часу завдань.

У зв'язку з розгортанням характерного для інформаційного суспільства масового інформаційного виробництва важливим є визначення в цьому процесі місця для України, якомога повнішого використання специфічних національних ментальних характеристик у цьому процесі. У розвитку цих поглядів, при формуванні вітчизняних свотрендів видається за доцільне використання результатів надбань вітчизняної науки.

Багатогранна структура ментального імунітету протягом усього історичного періоду, а на інформаційному етапі поступу людства особ-

ливо, отримує імпульс розвитку як на загальнонаціональному рівні, на рівні загальноєтнічного значення, так і при зміщенні акцентів розвитку міжнародної проблематики на певних напрямках, з посиленням відповідних процесів на окремих напрямках: політичних, культурних тощо. Дослідження останніх років свідчать про те, що, поглиблюючи наші уявлення про суспільно значущі характеристики ментальних процесів, ми все більше переконуємось у їх зростаючому значенні для вирішення актуальних завдань сучасності. «За демократичною концепцією розвитку світу і людини в ньому проблема національного менталітету набуває константного значення, пов'язується в теорії з визначенням світоглядної основи демократичних принципів (плюралізму, гуманізму) і як сила, що впливає на історичний процес, за своїм значенням є складовою теоретико-методологічної основи його усвідомлення... як проблема всезагального в розвитку людства, набуває практичного значення як загальнолюдська, етична проблема моральнісного буття, потребує в своєму розв'язанні відповідних вимірів. Належність ментальності до вирішення глобальної проблеми життя на Землі відносить дослідження ментальності до розкриття в людській формі життя дії всезагального закону розвитку світу» [9, с. 176].

Сьогодні електронні інформаційні технології вийшли в усі сфери суспільного життя, їх зростаючі можливості викликають зацікавленість у більшій частині суспільства. Можна прогнозувати, що цей інтерес матиме тривалу перспективу. Адже, як зазначають дослідники, технології невіддільні від галузі соціального – вони відображають цінності соціуму. Соціальна стійкість сучасного тренду буде визначатись періодом ефективного використання створюваного для підтримки інформаційного суспільства асортименту технологій і буде втрачати актуальність зі зміною інформаційного етапу розвитку суспільства на наступний, пов'язаний з розвитком суспільства знань.

Тому тренди, що орієнтують на активізацію інформаційних технологій та інформаційного виробництва, мають формуватися з ефективним використанням ресурсів глобального інформаційного простору. Для сучасного українського суспільства із зарубіжних інформаційних ресурсів найбільшу цінність мають ті, що за змістом і технологіями поширення відповідають запитам розвитку інформаційного етапу в Україні. Ці ресурси мають певні характерні особливості порівняно з переважною більшістю продуктованих раніше:

– за змістовою значущістю вони є ближчими до реалізації актуальних питань усіх сфер суспільного життя і найбільшою мірою, порівняно

з усіма попередніми етапами людської історії, стають інтегральною частиною людської діяльності, усіх процесів нашого індивідуального і колективного існування [10, с. 77];

– вони орієнтовані на задоволення найширшої різноманітності запитів різних категорій населення, різних соціальних груп у процесі вдосконалення соціальної структури суспільства. Цьому сприяє також структуризація інформації та робота із вдосконалення пошукових інструментів;

– їх організація сприяє прискоренню соціально-економічних процесів та дає змогу успішного супроводу їх реалізації, задоволенню потреби гнучкого реагування на особливості еволюції суспільних процесів, у тому числі у сфері економіки, політики, оборони тощо.

У період входження нашого суспільства в інформаційний етап його розвитку «інформація і її вища форма – наукове знання стають стратегічним ресурсом, ефективне управління яким дозволяє компаніям і державам досягти конкурентних переваг. Інформаційне суспільство формує всі підстави для того, щоб збулося історичне пророцтво Ф. Бекона, виражене в його знаменитому афоризмі “Знання – сила”» [11, с. 210–214, 238–249].

Використання глобальних інформаційних ресурсів в інтересах національного розвитку України сприяє:

– прискоренню оновленню вітчизняних баз знань та інформаційних технологій;

– економії національних трудових ресурсів у сфері інформаційного виробництва за рахунок використання вже готової інформації глобального інформаційного простору;

– практичній реалізації сучасної закономірності суспільного розвитку: зростанню частки інформаційних продуктів та послуг у валовому внутрішньому продукті;

– успішній реалізації державних програм інформатизації суспільства через наповнення соціальних інформаційних комунікацій новою інформацією, впровадження нових інформаційних технологій у сфері розвитку телефонії, радіо, телебачення, Інтернету, традиційних і електронних засобів масової інформації.

Зростаючого значення в системі трендів інформаційного розвитку України набувають ті з них, що пов’язані з еволюцією економічних процесів сучасності. Недостатнє їх врахування може призвести, як зазначає Ф. Уєбстер, до ситуації, коли «...ми можемо опинитися в суспільстві, де інформаційна діяльність має велику питому вагу у валовому національному продукті, однак з точки зору розвитку економічного, суспільного

і політичного життя серйозної ролі не відіграє. Нація пасивних споживачів видовищ тільки і мріє про картинки в стилі Діснея» [12].

На сьогодні практика роботи у сфері інформаційних обмінів електронними ресурсами в Україні свідчить про суттєве організаційно-технологічне відставання нашої держави від передових країн світу у використанні електронних інформаційних технологій в організації економічної діяльності. Виправлення цієї ситуації також має закладатися в сучасні тренди розвитку.

Оскільки на передній план сьогодні висувається значення впливу інформації саме в економічній сфері, у сфері розвитку продуктивних сил суспільства, це й обумовлює найбільший суспільний інтерес саме до цього сегмента інформаційного ринку та необхідність вироблення відповідних трендів і організації інформаційного забезпечення для введення їх у практику суспільної діяльності.

В умовах формування нової інформаційної культури суспільства тренди все більше відіграють роль фокуса акумуляції інтересів активного в інформаційних обмінах числа людей. Навколо них за допомогою, насамперед, електронних інформаційних технологій все частіше гуртуються однодумці, виробляються важливі життєві рішення. Тренди не лише вказують нові напрями розвитку, вони стають важливим чинником консолідації на магістральних напрямках суспільного поступу. І ця консолідація має закріплюватись у розвитку інформаційної основи, важливою складовою якої мають бути постійно оновлювані бібліотечні фонди. Використання їхнього ресурсу має супроводжувати цей розвиток, торувати перспективи суспільного прогресу.

Список використаних джерел

1. *Вернадский В. И.* Научная мысль как планетное явление / В. И. Вернадский. – М. : Наука, 1991. – 271 с.
2. Чи змінилося ставлення українців до ЄС та Митного Союзу? Результати дослідження [Електронний ресурс] // *Новости Украины*. – Режим доступу: <http://from-ua.com/news/380321-chi-zminilosya-stavleniya-ukrainciv-do-es-ta-mitnogo-soyuzu-rezultati-doslidzhennya.html>. – Назва з екрана.
3. Опитування: за вступ до ЄС понад половина українців [Електронний ресурс] // *ВВС Україна*. – Режим доступу: http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2015/09/150924_dif_russia_nato_donbas_rating_sx. – Назва з екрана.

4. *Дацюк С.* Нове розмежування [Електронний ресурс] / С. Дацюк // Українська правда. – Режим доступу: https://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/5_a8_bd29_d08_ed0/. – Назва з екрана.
5. *Дацюк С.* Ідея перспективи України [Електронний ресурс] / С. Дацюк // Український тиждень. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Society/200444>. – Назва з екрана.
6. *Горовий В. М.* Особливості розвитку соціальних інформаційних баз сучасного українського суспільства / В. М. Горовий. – Київ, 2005. – 383 с.
7. Соціокультурні механізми формування ментального імунітету проти зовнішніх маніпуляцій свідомістю населення України / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, Ю. М. Половинчак [та ін.]. – Київ, 2015. – 228 с.
8. *Чибісова Н.* Ментальне поле як важливий чинник становлення соціокультурного середовища українського суспільства / Н. Чибісова // Вищ. освіта України. – 2007. – № 2. – С. 49–45.
9. Менталітет України як основа духовно-політичних перетворень її Збройних Сил / С. П. Лисенко, В. О. Чесноков, Ю. О. Валігурський [та ін.] // Нац. ментальність і духов.-політ. пробл. формування Збройних Сил України. – Вип. II. – 1997.
10. *Кастельс М.* Информационная эпоха. Экономика, общество и культура / М. Кастельс. – М. : Высшая школа экономики, 2000. – 606 с.
11. *Меджибовська Н. С.* Формування систем електронного постачання промислових підприємств / Н. С. Меджибовська. – Одеса : Пальміра, 2011. – 272 с.
12. Критерії визначення і параметри опису інформаційного суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studme.com.ua/164002217206/sotsiologiya/kriterii_opredeleniya_parametry_opisaniya_informatsionnogo_obschestva.htm. – Назва з екрана.

References

1. Vernadskii, V. I. (1991). Nauchnaia mysl kak planetarnoe iavlenie [Scientific thought as planetary phenomenon]. Moscow [in Russian].
2. Chy zminylosia stavlennia ukraintsiv do YeS ta Mytnoho Soiuzu? Rezultaty doslidzhennia [Whether the attitude Ukrainian was changed towards the EU and the Customs Union? Results of the research]. Retrieved from <http://from-ua.com/news/380321-chi-zminilosya-stavlennya-ukrainciv-do-esta-mitnogo-soyuzu-rezultati-doslidzhennya.html> [in Ukrainian].
3. Opytuvannia: za vstup do YeS ponad polovyna ukraintsiv [Poll: for the accession to the EU more than the half Ukrainian]. *BBC Ukraina – BBC Ukraine*.

Retrieved from http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2015/09/150924_dif_russia_nato_donbas_rating_sx [in Ukrainian].

4. Datsiuk, C. Nove rozmezhuвання [New delineation]. Retrieved from https://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/5_a8_bd29_d08_ed0/ [in Ukrainian].

5. Datsiuk, C. Ideia perspektyvy Ukrainy [Idea of prospect of Ukraine]. *Ukrainskyi tyzhden – Ukrainian Week*. Retrieved from <http://tyzhden.ua/Society/200444> [in Ukrainian].

6. Horovyi, V. M. (2005). Osoblyvosti rozvytku sotsialnykh informatsiinykh baz suchasnoho ukrainskoho suspilstva [Features of development of social information bases of modern Ukrainian society]. Kyiv [in Ukrainian].

7. Onyshchenko, O., Horovyi, V., Polovynchak, Yu. et al. (2015). Sotsio-kulturni mekhanizmy formuvannya mentalnoho imunitetu proty zovnishnikh manipuliatsii svidomistiu naseleння Ukrainy [Sociocultural mechanisms of formation of mental immunity against external manipulations with consciousness of the population of Ukraine]. Kyiv [in Ukrainian].

8. Chybisova, N. (2007). Mentalne pole yak vazhlyvyi chynnyk stanovlennia sotsiokulturnoho seredovyscha ukrainskoho suspilstva [Mental field as important factor of formation of the sociocultural environment of the Ukrainian society]. *Vyshcha osvita Ukrainy – The Higher Education of Ukraine*, no. 2, pp. 49–54 [in Ukrainian].

9. Lysenko, S. P., Chesnokov, V. O., Valihurskyi, Yu. O., Fortova, O. I. (1997). Mentalitet Ukrainy yak osnova dukhovno-politychnykh peretvoren yii Zbroinykh Syl [Mentality of Ukraine as basis of spiritual and political transformations of its Armed Forces]. *Natsionalna mentalnist i dukhovno-politychni problemy formuvannya Zbroinykh Syl Ukrainy – National Mentality and Spiritual and Political Problems of Formation of the Armed Forces of Ukraine*, issue II [in Ukrainian].

10. Kastels, M. (2000). Informatcionnaia epokha. Ekonomika, obshchestvo i kultura [Information era. Economy, society and culture]. Moscow [in Russian].

11. Medzhybovska, N. S. (2011). Formuvannya system elektronnoho postachannia promyslovykh pidpriemstv [Formation of systems of electronic supply of the industrial enterprises]. Odesa [in Ukrainian].

12. Kryterii vyznachennia i parametry opysu informatsiinoho suspilstva [Criteria of definition and parameters of the description of information society]. Retrieved from https://studme.com.ua/164002217206/sotsiologiya/kryterii_opredeleniya_parametry_opisaniya_informatsionnogo_obschestva.htm [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 05.11.2018.

Natalia Ivanova,

Cand. Sci. (Historical), Head of Department,
V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

Valery Horovyi,

Dr. Sci. (Historical), Professor, Deputy Director,
V. I. Vernadsky National Library of Ukraine,
Ukraine, Kyiv

Informative Basis for Modern Development: Reference-points of Perfection

The article discusses the basic principles of enrichment of library collections, which are an important component of the national information basis for social development in the context of the development of global informatization. It is important to develop new methods of acquisition in the terms of the development of information society. The problem of library institutions orientation in the growing arrays of new electronic information, the need to select information necessary for national development are considered.

Importance of taking into account the main trends in the development of society in the process of forming the necessary information resource to ensure the evolution of nations in the context of increasing globalization processes is in focus. Ensuring opportunities for citizens' access to important information resources and information are necessary for the development of individual and society.

Keywords: globalization, information society, trends in social development, information basis of social transformations, libraries' funds, Europe orientation.